

**REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI PREKRŠAJNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB**

Broj: JŽ 188/2016

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca: Branke Žigante Živković kao predsjednice vijeća, te Siniše Senjanovića i Goranke Ratković kao članova vijeća, uz sudjelovanje Kristine Gašparac Orlić u svojstvu više sudske savjetnice kao zapisničarke, u prekršajnom predmetu protiv okrivljenika Josipa Šimunića, kojeg brani Krešimir Ćurković, odvjetnik u Zagrebu, zbog prekršaja iz članka 39.a stavka 1. točke 2. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima („Narodne novine“, broj: 117/03, 71/06, 43/09 i 34/11) odlučujući o žalbama ovlaštenog tužitelja Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu i okrivljenika Josipa Šimunića, podnesenima protiv presude Prekršajnog suda u Zagrebu, broj: 47. PpJ-4877/13 od 08. prosinca 2015. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 27. siječnja 2016. godine,

presudio je

I. Prihvaća se žalba ovlaštenog tužitelja Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu i preinačuje pobijana presuda u odluci o prekršajnopravnoj sankciji na način da se okrivljeniku Josipu Šimuniću, za djelo činjenično opisano u izreci prvostupanjske presude, pravno označeno kao prekršaj iz članka 39.a stavka 1. točke 2. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, temeljem istog propisa, izriče novčana kazna u iznosu od 15.000,00 (petnaesttisuća) kuna. Izrečenu novčanu kaznu okrivljenik Josip Šimunić je dužan platiti u roku od 30 (trideset) dana od dana primitka ove presude.

II. Ukoliko okrivljenik Josip Šimunić plati dvije trećine izrečene novčane kazne u roku od 30 (trideset) dana, računajući od dana primitka ove presude, novčana kazna smatrat će se plaćenom u cijelosti, sukladno odredbi članka 152. stavka 3. Prekršajnog zakona („Narodne novine“ broj: 107/07, 39/13, 157/13 i 110/15).

III. Odbija se kao neosnovana žalba okrivljenika Josipa Šimunića i potvrđuje prvostupanjska presuda u pobijanom, a nepreinačenom dijelu.

IV. Temeljem odredbe članka 138. stavka 2. točke 3. c) Prekršajnog zakona, okrivljenik Josip Šimunić obvezan je naknaditi paušalni trošak žalbenog prekršajnog postupka, u iznosu od 1.000,00 (tisuću) kuna.

Obrazloženje

Pobijanom presudom okrivljenik Josip Šimunić proglašen je krivim zbog prekršaja iz članka 39.a stavka 1. točke 2. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, činjenično opisanog u izreci presude, te je okrivljeniku Josipu Šimuniću, temeljem istog propisa, izrečena novčana kazna u iznosu od 5.000,00 kuna.

Istom presudom, temeljem odredbe članka 139. stavka 3., u svezi sa člankom 138. stavkom 2. točkom 3. Prekršajnog zakona, okrivljenik Josip Šimunić je obvezan naknaditi trošak prekršajnog postupka u paušalnom iznosu od 500,00 kuna.

Protiv prvostupanjske presude ovlaštenu tužitelj Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu i okrivljenik Josip Šimunić, pravodobno su podnijeli žalbe. Ovlaštenu tužitelj žalbom pobija presudu zbog odluke o prekršajnoj sankciji, navodeći da se izricanjem okrivljeniku Josipu Šimuniću najniže novčane kazne propisane za prekršaj iz članka 39.a stavka 1. točke 2. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, ne ostvaruje svrha prekršajnih sankcija, te da je prvostupanjski sud prilikom odmjeravanja kazne, trebao cijeniti kao otegotne okolnosti činjenice da je okrivljenik na utakmici nogometnih reprezentacija Republike Hrvatske i Republike Island sudjelovao kao natjecatelj, igrač hrvatske nogometne reprezentacije, a da se sam prekršaj dogodio neposredno nakon završetka utakmice, dok se na stadionu nalazio znatno veći broj gledatelja, od kojih se dio uključio u protupravno ponašanje, i da je zbog važnosti utakmice okrivljenik morao biti svjestan da će njegove izjave i geste doprijeti do šireg kruga osoba nego što su sami posjetitelji na stadionu. Žalitelj nadalje ističe da, s obzirom da se u kritično vrijeme provodio projekt „Izravna prevencija navijačkog nasilja“ od strane Hrvatskog helsinškog odbora, uz podršku Hrvatskog nogometnog saveza, te imajući u vidu raširenu pojavu neprimjerenog skandiranja na utakmicama, ponašanje okrivljenika predstavlja potkopavanje napora da se spriječi daljnje protupravno ponašanje posjetitelja, te ohrabruje druge potencijalne počinitelje prekršaja da isti počine, zbog čega predlaže pobijanu presudu preinačiti i okrivljeniku izreći strožu novčanu kaznu.

Okrivljenik Josip Šimunić, putem svog branitelja, pobija prvostupanjsku presudu zbog bitnih povreda prekršajnog postupka iz članka 195. stavka 1. točke 11. Prekršajnog zakona, povrede odredaba materijalnog prekršajnog prava, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, navodeći da presudi nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama jer prvostupanjski sud nije obrazložio da li je poklonio vjeru izvedenom dokazu - nalazu i mišljenju vještaka Josipa Jurčevića, iako je sud, uskraćivanjem povjerenja obrani okrivljenika u pogledu subjektivnog značenja pozdrava „Za dom – spremni“, zapravo oduzeo kredibilitet i samom vještaku i njegovom ekspertnom mišljenju u pogledu objektivno pojmljivog značenja tog pozdrava, pa je morao angažirati novog vještaka radi pojašnjenja činjenica o kojima sud nema potrebna i dostatna stručna znanja, zbog čega je sud povrijedio i odredbu članka 88. Prekršajnog zakona, ne utvrdivši sve važne činjenice, a nije obrazložio niti kojim stupnjem krivnje je okrivljenik postupio, odnosno, s namjerom ili iz nehaja. Dalje navodi da se činjenični opis prekršaja koji je okrivljeniku stavljen na teret ne može podvesti pod zakonsku odredbu članka 39.a stavka 1. točke 2. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, zbog cjelokupnog konteksta u kojem se događaj zbija, te da je prvostupanjski sud izveo pogrešan zaključak da je okrivljenik Josip Šimunić opisanim ponašanjem poticao mržnju na temelju rase, nacionalne i vjerske pripadnosti time, iz razloga što je okrivljenik,

uzimajući u ruku mikrofon nakon uspješno završene utakmice između hrvatske i islandske nogometne reprezentacije i nekoliko puta uzvikujući publici pozdrav „Za dom“, htio proslaviti pobjedu sa svojim navijačima, a ne nekoga vrijeđati. Ističe da, uzimajući u obzir mišljenje vještaka, u konkretnom slučaju nije bio ispunjen objektivni kriterij postojanja one skupine kojoj je navedeni uzvik bio upućen i koji su bili žrtve tog (ustaškog) režima jer to nisu bili sami Hrvati kao nacionalna skupina, a zasigurno niti Islandčani, a ovim prvima je uzvik bio upućen, zbog čega navedena poruka ne predstavlja instrument diskriminacije, te prvostupanjski sud potpuno ignorira nepodobni način da bi se predmetno djelo uopće počinilo. Stoga predlaže preinačiti pobijanu presudu i osloboditi okrivljenika od optužbe, a podredno, ukinuti presudu i predmet vratiti sudu na ponovno odlučivanje uz odgovarajuću uputu u pogledu relevantnih dokaza, posebno u odnosu na potrebno vještačenje.

Rješavajući o žalbi okrivljenika Josipa Šimunića, ovaj Sud je ispitao pobijanu presudu u smislu navoda žalbe i odredbe članka 202. stavka 1. Prekršajnog zakona i utvrdio da nisu povrijeđene odredbe prekršajnog materijalnog prava na štetu okrivljenika, te da nije nastupila zastara prekršajnog progona, a na koje povrede ovaj Sud pazi po službenoj dužnosti.

Žalba okrivljenika je neosnovana.

U odnosu na žalbene navode okrivljenika Josipa Šimunića koji se odnose na bitne povrede odredaba prekršajnog postupka iz članka 195. stavka 1. točke 11. Prekršajnog zakona, odnosno na nedostatak razloga o odlučnim činjenicama, te proturječnost iznesenih razloga, utvrđeno je da se ne radi ni o kakvim nedostacima presude koje bi imale karakter apsolutno bitne povrede odredaba prekršajnog postupka. Naprotiv, pobijana presuda sadrži sve potrebne razloge o odlučnim činjenicama koji nisu proturječni pa je ocijenjeno da žalba zbog bitne povrede odredaba prekršajnog postupka nije osnovana. Naime, iz obrazloženja pobijane presude razvidno je da je prvostupanjski sud cijenio iskaz vještaka prof. dr. sc. Josipa Jurčevića, dovodeći ga u vezu s obranom okrivljenika i okolnostima pod kojima je počinjen predmetni prekršaj, kao i sa ostalim izvedenim dokazima, u skladu s odredbom članka 185. stavka 7. Prekršajnog zakona, nakon čega je, analitički razmotrivši izvedene dokaze, temeljem slobodne ocjene dokaza, izveo zaključak o krivnji na strani okrivljenika pa je ovaj Sud ocijenio da žalba zbog bitne povrede odredaba prekršajnog postupka nije osnovana.

Nadalje, suprotno žalbenim navodima okrivljenika, ovaj Sud je našao da je prvostupanjski sud u potpunosti i točno utvrdio činjenično stanje, te na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja pravilno primijenio materijalnu prekršajnu odredbu, označivši djelo okrivljenika kao prekršaj iz članka 39.a stavka 1. točke 2. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima.

Naime, ovaj Sud je utvrdio da je prvostupanjski sud opravdano, nakon analize obrane okrivljenika Josipa Šimunića, te uvida u video snimku predmetnog događaja, imao dovoljno osnova za zaključak da je okrivljenik kritične zgrade počinio prekršaj iz članka 39.a stavka 1. točke 1. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima. Prvostupanjski je sud, sukladno odredbi članka 88. stavka 2. Prekršajnog zakona, sve provedene dokaze slobodno cijenio, kao što je slobodno cijenio i postojanje svih relevantnih činjenica, pri čemu nije bio ograničen i vezan nikakvim dokaznim pravilima, te je na temelju tako provedenog dokaznog postupka izveo pravilan i nedvojben zaključak o krivnji okrivljenika Josipa Šimunića. Odluku o krivnji prvostupanjski sud je valjano, detaljno i argumentirano obrazložio i dao u svemu prihvatljive razloge, na koje se upućuje žalitelj, kako bi se izbjeglo nepotrebno ponavljanje.

U odnosu na navod žalbe da je prvostupanjski sud u provedenom postupku trebao provesti novo vještačenje radi dodatnih pojašnjenja činjenica o značenju uzvika „Za dom spremni“, ukazuje se da je isti neosnovan. To iz razloga što izvedeni dokazi, pa tako i mišljenje vještaka, ne obvezuje sud u pogledu utvrđivanja bitnih činjenica koje čine biće prekršaja, već je ta odluka na sudu koji samostalno i neovisno cijeni vrijednost izvedenog dokaza i donosi odluku o krivnji, držeći se općeprihvaćenih načina odlučivanja. S obzirom da iz iskaza ispitanog vještaka prof. dr. sc. Josipa Jurčevića, povjesničara i političara, ne proizlazi univerzalan odgovor o prirodi korištenja pozdrava „Za dom spremni“, niti se to može očekivati s obzirom na notornu kompleksnost i višeznačje korištenja tog izraza u različitim hrvatskim povijesnim vremenima, prvostupanjski je sud svoju odluku temeljio na nedvojbeno utvrđenim bitnim činjenicama za konkretni postupak, a to su okrivljenikovo dobacivanje gledateljima, odnosno, uzvikivanje pozdrava „Za dom“, u više navrata putem mikrofona, nakon nogometne utakmice na stadionu, čiji sadržaj, iskazuje i potiče na mržnju na temelju rasne nacionalne, regionalne i vjerske pripadnosti. Naime, nesporna je činjenica da je navedeni uzvik, bez obzira na njegov prvotni hrvatski književni i pjesnički značaj, korišten i kao službeni pozdrav Ustaškog pokreta i totalitarnog režima Nezavisne države Hrvatske (NDH), koji se nalazio i na svim službenim dokumentima, bilo u izvornom obliku „Za dom i poglavnik spremni“ ili u njegovim skraćenim oblicima „Za dom spremni“ ili „Za dom“, a koji pokret je iznikao iz fašizma, temeljenog između ostalog i na rasizmu, pa time simbolizira mržnju prema ljudima drugačije vjerske i etničke pripadnosti, manifestaciju rasističke ideologije, kao i podcjenjivanje žrtava zločina protiv čovječnosti. Kada se pritom uzme u obzir i činjenica da je praćenje predmetnog nogometnog natjecanja putem elektroničkih medija i opisani govor mržnje bio dostupan širem i neograničenom krugu gledatelja, neosnovano žalitelj ističe da u konkretnom slučaju nije bilo skupine koja bi se mogla diskriminirati navedenim uzvikom pa da nedostaje bitno obilježje prekršaja iz članka 39.a stavka 1. točke 1. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima.

Nadalje, s obzirom da je Republika Hrvatska od 01. srpnja 2013. godine, punopravna članica Europske unije, čime je prihvatila i cjelokupnu pravnu stečevinu Europske unije, između ostalog, i pravne propise koji se odnose na zaštitu ljudskih prava i prava manjina, to je i prvostupanjski sud dao jasne razloge o tome zašto ne postoji dvojba oko korištenja navedenog uzvika na način i pod okolnostima u kojima ga je koristio okrivljenik Josip Šimunić, a koje razloge prihvaća i ovaj Sud. Stoga, izvođenje daljnjih dokaza dodatnim vještačenjem značenja gore navedenog izraza nema pravni značaj niti bi bio mjerodavan za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari, a kako to pogrešno tumači žalitelj.

Neosnovano žalitelj navodi da je prvostupanjski sud propustio utvrditi i stupanj krivnje kojim je okrivljenik postupao i za to dati valjano obrazloženje, iz razloga što je prema odredbi članka 25. Prekršajnog zakona, kriv onaj počinitelj koji je u vrijeme počinjenja prekršaja postupao iz nehaja, a s namjerom samo ukoliko je propisom o prekršaju propisana prekršajna odgovornost i za taj oblik krivnje, što u konkretnom primjeru nije slučaj.

Po ocjeni ovog Suda, navodi žalbe, u kojima žalitelj ne navodi nove činjenice i ne predlaže relevantne nove dokaze, ne dovode u sumnju činjenično stanje utvrđeno u prvostupanjskom postupku.

Rješavajući o žalbi ovlaštenog tužitelja, ovaj Sud je ispitao pobijanu presudu u smislu navoda žalbe i odredbe članka 202. stavka 1. Prekršajnog zakona i utvrdio da nisu povrijeđene

odredbe prekršajnog materijalnog prava na štetu okrivljenika, te da nije nastupila zastara prekršajnog progona, a na koje povrede ovaj Sud pazi po službenoj dužnosti.

Žalba ovlaštenog tužitelja je osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u odluci o prekršajnoj sankciji, povodom žalbe ovlaštenog tužitelja, te okrivljenika, a temeljem odredbe članka 202. stavka 5. Prekršajnog zakona, ovaj Sud smatra da prvostupanjski sud nije kao otegotne okolnosti cijenio samu ulogu okrivljenika Josipa Šimunića kao natjecatelja u nogometnoj utakmici koju je pratio znatno veći broj gledatelja od uobičajenog, s obzirom na važnost takve utakmice, kao i porast broja neprimjerenih ponašanja na športskim natjecanjima koja eskaliraju do nasilja na nogometnim utakmicama, zbog čega ponašanje okrivljenika potiče i druge potencijalne počinitelje na činjenje prekršaja iz domene Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, a na što opravdano ukazuje i ovlašteni tužitelj. Stoga je ovaj Sud, preinačio prvostupanjsku presudu u odluci o kazni na način da je okrivljeniku za počinjeni prekršaj izrekao novčanu kaznu kao u točki I. izreke ove presude, a koju drži primjerenom težini počinjenog prekršaja, stupnju odgovornosti okrivljenika i svrsi kažnjavanja iz članka 6. i članka 32. Prekršajnog zakona. Po ocjeni ovog Suda, novčana kazna izrečena u srednjem iznosu novčane kazne propisane za prekršaj iz članka 39.a stavka 1. točke 1. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, za koji je propisana novčana kazna u rasponu od 5.000,00 kuna do 25.000,00 kuna, odnosno kao teža kazna, kazna zatvora u trajanju od najmanje 30 do najviše 60 dana, primjerena je i dostatna kako svim okolnostima počinjenog prekršaja, tako i svim vidovima zakonske svrhe kažnjavanja.

S obzirom na prijelazne i završne odredbe članka 58. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona (Narodne novine broj 39/13), te članka 48. citiranog Zakona koji je stupio na snagu 1. lipnja 2013. godine, valjalo je u konkretnom slučaju primijeniti odredbu članka 152. stavka 3. Prekršajnog zakona i okrivljenika upozoriti da, ako u roku ostavljenom za plaćanje novčane kazne kao u točki I. izreke ove presude, uplati dvije trećine izrečene novčane kazne, smatrat će se da je ta novčana kazna u cjelini uplaćena.

Nadalje, s obzirom na prijelazne i završne odredbe članka 58. stavka 7. Zakona o izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona, valjalo je u konkretnom slučaju primijeniti odredbu članka 138. stavak 2. točku 3. c) Prekršajnog zakona koja predviđa da troškovi prekršajnog postupka obuhvaćaju i paušalni iznos troškova prekršajnog postupka Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske kada je donio odluku kojom je pravomoćno utvrđena prekršajna odgovornost okrivljenika, ako je odlučivao o žalbi tužitelja i okrivljenika, te temeljem članka 139. stavak 3 i 5. Prekršajnog zakona, obvezati okrivljenika na naknadu paušalnog troška žalbenog prekršajnog postupka kao u točki V. ove izreke, uzimajući u obzir složenost i duljinu postupka, te imovno stanje okrivljenika utvrđeno u prvostupanjskom postupku.

Zbog naprijed izloženih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 27. siječnja 2016. godine

Zapisničarka

Predsjednica vijeća

Kristina Gašparac Orlić, v.r.

Branka Žigante Živković, v.r.

Presuda se dostavlja Prekršajnom sudu u Zagrebu u 5 (pet) otpravaka: za spis, okrivljenika Josipa Šimunića, branitelja Krešimira Čurkovića i ovlaštenog tužitelja.

Suglasnost ovog otpravka s izvornikom ovjerava
Upraviteljica sudske pisarnice:

Edita Vrkljan

